

Kazimierz Żygulski

Praktyki wakacyjne studentów socjologii na Śląsku Opolskim

Przegląd Socjologiczny / Sociological Review 14/2, 136-137

1960

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

poziom kultury technicznej, wpływ wychowania szkolnego na pracę zawodową w przemyśle, wpływ ogólnej atmosfery moralnej społeczeństwa. Analizowano także takie zjawiska ogólnej dezorganizacji społecznej, jak alkoholizm itp., odbijające się ujemnie na wydajności pracy i na produktywności przemysłu. Rozważano również ogólne zagadnienia organizacyjne pracy poszczególnych placówek naukowych i środki konieczne dla skoordynowania badań.

Sekcja sformułowała szereg wniosków ogólnych, zmierzających do podkreślenia ważności czynnika ludzkiego w procesie produkcji i wskazujących ogólne możliwości wykorzystania tkwiących tam rezerw, oraz szereg wniosków organizacyjnych.

Jan Szczepański

PRAKTYKI WAKACYJNE STUDENTÓW SOCJOLOGII NA ŚLĄSKU OPOLSKIM

Na wiosnę 1959 r. w łódzkim ośrodku socjologicznym współpracującym z Instytutem Śląskim w Opolu powstała myśl zorganizowania na Opolszczyźnie letnich praktyk szkoleniowych dla studentów socjologii. Projektem tym zainteresowała się katedra socjologii UW oraz Rada Naukowa TRZZ; ta ostatnia wzięła na siebie ciężar sfinansowania przedsięwzięcia. Według zamierzeń organizatorów praktyki miały służyć jako sprawdzian umiejętności studentów w zakresie zastosowania technik badawczych a także dostarczyć okazji dla bezpośredniego zapoznania się młodzieży ze społeczną specyfiką Śląska. Wyjazd w teren poprzedzony był cyklem zajęć seminaryjnych, w których studenci zapoznali się z postawionym zadaniem oraz wysłuchali szeregu informacji historycznych, demograficznych i socjologicznych o Opolszczyźnie. Większość uczestników praktyk stanowili studenci, którzy ukończyli II rok studiów; ogółem wyjechało na Śląsk 26 osób w tym 11 z Uniwersytetu Łódzkiego i 15 z Uniwersytetu Warszawskiego.

Studenci odbywali praktykę w miejscowościach wiejskich, w 4 grupach, przydzieleni do pracowników naukowych prowadzących własne badania terenowe na Śląsku. Kierownikami grup byli: mgr Anna Olszewska-Ladykova i mgr Edward Ciupak z UW, mgr Bolesław Garyga z Uniwersytetu Wrocławskiego oraz mgr Stanisław Bronicz z Instytutu Śląskiego w Opolu. Opiekę naukową nad całością sprawował prof. dr Stefan Nowakowski, opiekę organizacyjną — Sekcja Socjologiczna Instytutu Śląskiego w Opolu. Praktyki trwały 14 dni — rozpoczęto je inauguracją w Instytucie Śląskim 24 6 1959 a zakończono tamże 7 7 1959 zebraniem sprawozdawczym poprzedzonym referatem prof. S. Golachowskiego z Wrocławia. Omówienie przebiegu i rezultatów praktyk, zarówno z punktu widzenia ich wartości dydaktycznej jak i naukowej, było tematem specjalnej Konferencji Naukowej zwołanej przez Sekcję Socjologiczną Instytutu Śląskiego wspólnie z Zakładem Socjologii i Historii Kultury PAN, która pod przewodnictwem prof. dra J. Chałasińskiego odbyła się 22 10 1959 r. w Warszawie.

Prace studentów wykonane w czasie pobytu na Opolszczyźnie są wykorzystywane dla celów dydaktycznych przez katedry socjologii w Łodzi i w Warszawie oraz jako pomocnicze materiały naukowe dla śląskich studiów socjograficznych. Tematyka badań, w jakich wzięli udział studenci, była szeroka: a) grupa w miejscowości Kadłub Wolny współpracowała w zbieraniu materiałów socjograficznych dla monografii Kadłuba Wolnego ze specjalnym uwzględnieniem zagadnienia tradycyjnych wspólnot i pomocy gospodarczej na wsi; b) grupa w miejscowości Kosowice współpracowała w badaniach nad kształtowaniem się świadomości narodowej w środowisku ludności rodzimej; c) grupa w miejscowości Siałkowie pomagała w badaniach nad społeczną rolą wiejskiej parafii oraz zbierała materiały charakteryzujące życie kulturalne wsi śląskiej; d) grupa w miejscowości Dobrzeń Wielki zbierała materiały do następujących zagadnień: 1) migracji (w szczególności tzw. akcji łączenia rodzin), 2) kontaktów i wpływów miasta na życie wsi, 3) roli radia i telewizji na wsi.

Łódzki ośrodek socjologiczny, inicjator praktyk, planuje na najbliższe lata ponowne wysłanie studentów na teren Śląska Opolskiego, traktując te wyjazdy na praktyki jako składową część zarówno normalnego szkolenia młodych socjologów, jak planów naukowej pracy Ośrodka na Ziemiach Zachodnich.

Kazimierz Żygulski

STUDENCKIE KOŁO SOCJOLOGICZNE PRZY UŁ

Studenckie Koło Socjologiczne studentów socjologii Uniwersytetu Łódzkiego powstało 12 XI 1959 r. Koło liczy 29 członków. Zgodnie z uchwalonym statutem celem koła ma być rozbudzanie i kultywowanie zainteresowań socjologicznych oraz pogłębianie więzów przyjaźni, łączących członków koła.

Przy Studenckim Kole Socjologicznym UŁ działają: Sekcja Bibliograficzna oraz Sekcja Pogłębiania Wiedzy. Sekcje zbierają się w terminach dwutygodniowych. Sekcja Bibliograficzna współpracowała z Redakcją „Przeglądu Socjologicznego” przy sporządzaniu bibliografii publikacji socjologicznych w czasopismach polskich w roku 1959. Obecnie Sekcja przygotowuje Bibliografię „Przeglądu Socjologicznego” za cały okres jego istnienia (lata 1930—1960).

Prace Sekcji są zgłoszone w Instytucie Bibliograficznym przy Bibliotece Narodowej w Warszawie.

Sekcja Pogłębiania Wiedzy w pierwszym etapie pracy zajęła się problemami socjologii inteligencji. Omawiane są ponadto najnowsze publikacje socjologiczne o charakterze podręcznikowym.

Andrzej Wegrzynowski
Włodzimierz Kołodziejczyk

BIULETYN INSTYTUTU GOSPODARSTWA SPOŁECZNEGO

Instytut Gospodarstwa Społecznego przy Szkole Głównej Planowania i Statystyki w Warszawie¹, reaktywowany w marcu 1957, rozpoczął w roku 1958 wydawanie swego „Biuletynu Kwartalnego”. Dotychczas ukazały się zeszyty: w roku 1958 — 1, 2 oraz 3—4 i w roku 1959 — 1 i 2; „Biuletyn” redaguje Komitet Redakcyjny w składzie: Adam Józefowicz, Wanda Korczakowa, Kazimierz Owoc (sekretarz redakcji), Edward Strzelecki, Maciej Świącicki.

W „Biuletynie” zamieszczane są materiały stanowiące dorobek bieżącej pracy zakładów i pracowni tworzących Instytut. Specjalistów poszczególnych dziedzin socjologii winny zainteresować następujące artykuły: Mikołaja Latucha, *Problematyka statystycznego ujęcia i badania rodziny* (1958, z. 1); Kazimierza Owoca, *Prawo do pracy a system zagwarantowanego członkostwa Związków Zawodowych w USA* (1958, z. 2); Mikołaja Latucha, *Polska jako teren zewnętrznych migracyjnych ruchów ludności po II Wojnie Światowej* (1958, z. 3—4); Stanisława M. Zawadzkiego, *Rozproszenie miejsc zamieszkania pracowników i dojazd do pracy (na przykładzie wybranych fabryk warszawskich)* (1958, z. 3—4); Jerzego Piotrowskiego, *Aktywizacja zawodowa kobiet w planie perspektywicznym* (1959, z. 1); Edwarda Strzeleckiego, *Ludwik Krzywicki jako kierownik Instytutu Gospodarstwa Społecznego* (1959, z. 2); Kazimierza Owoca, *Systemy udziału reprezentacji pracowniczej w zarządzaniu przemysłem w głównych krajach kapitalistycznych* (1959, z. 2) oraz Mikołaja Latucha, *Badanie monograficzne wśród repatriantów i niektóre jego tymczasowe wyniki* (1959, z. 2).

¹ Informacja o powstaniu i działalności I.G.S. zamieszczona została w „Przeglądzie Socjologicznym”, t. XIII, z. 1, s. 231.